

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118224780
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7118224780.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a sudkýň JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Slávky Zborovjanovej v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 50 094 297, proti žalovanej: T. J. K., T. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom v Y., D. XX, dátum úmrtia 18.9.2019, o zaplatenie 1.301,81 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 25. októbra 2019 č.k. 25Csp/236/2018 - 118 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a konanie z a s t a v u j e .

Žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj súd prvej inštancie alebo aj súd) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 284,37 eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 21.12.2018 do zaplatenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal (tretí výrok).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.301,81 eur s prísl. titulom nesplateného úveru zo zmluvy o úvere č. 1375304521.

3. Vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1 a 2 OZ, § 1 ods. 1 a 2, § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Súd mal za to, že predmetnú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a na žalovanú hľadieť ako na spotrebiteľa. Predmetná zmluva podlieha príslušným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a tiež režimu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ dňa 15.11.2013 uzavreli predmetnú zmluvu o úvere, na základe ktorej boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky v celkovej výške 1.600 eur. Následne po posúdení výšky ročnej úrokovej sadzby uplatňovanej žalobcom v zmluve vo výške 25,50 % dospel k záveru, že požadovaný úrok nie je v zákonom dovolenej výške, keď úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 OZ). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100%, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri spotrebiteľských úveroch za obdobie od 1 až do 5 rokov v novembri 2013 v sadzbe 11,27%. Úroková sadzba predmetnej pôžičky je viac ako dvojnásobok priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období. Takáto dohoda o výške úrokov preto nie je v súlade s § 39 OZ, pretože sa prieči dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný (rozsudok NS SR sp.zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.7.2009). Na základe toho predmetný spotrebiteľský úver je bezúročný a

bez poplatkov a žalobca má nárok na zaplatenie rozdielu medzi skutočne poskytnutými finančnými prostriedkami a žalovanou uhradenou sumou vo výške 284,37 eur (1.600 eur mínus 1.315,63 eur). Z uvedeného dôvodu žalobu v prevyšujúcich častiach zamietol.

4. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1 a 2 OZ a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. s tým, že nakoľko žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením dlžnej istiny, pričom žalobca úrok z omeškania požadoval od 21.12.2018 do zaplatenia a v zmysle výzvy zo dňa 25.1.2016 žalovanej bola uložená 10-dňová lehota na zaplatenie celej dlžnej sumy od doručenia výzvy, pričom zásielka bola vrátená dňa 1.2.2016, súd žalovanú zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 284,37 € od 21.12.2018 do zaplatenia.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, keď podľa výsledku konania žalovaná by mala nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovanej však v konaní žiadne trovy nevznikli a preto jej súd nárok na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti predmetnému rozsudku v časti prvého a tretieho výroku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie alebo zmeniť prvostupňové rozhodnutie tak, že odvolací súd žalobe v plnom rozsahu vyhovie. Mal za to, že výška úrokovej sadzby bola dojednaná v bežnej výške pre rok 2013 a pre obdobné produkty, pričom žiadnym spôsobom neodporuje dobrým mravom, a teda bola dohodnutá platne. V tejto súvislosti poukázal tiež na judikatúru a rozhodnutia v obdobných veciach, napr. rozhodnutie KS Bratislava sp.zn. 16Co/95/2018 zo dňa 27.8.2019 alebo rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/281/2019 zo dňa 30.8.2019.

7. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3.8.2012 č.k. 5Co/405/2019-157 odvolací súd vec vrátil súdu prvej inštancie s odôvodnením, že žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadрила, ale bolo zistené, že zomrela 18.9.2019, teda pred rozsudkom súdu prvej inštancie, a teda odvolací súd bez preskúmania napadnutého rozsudku zistil, že nie sú splnené podmienky pre vykonanie odvolacieho konania a na odstránenie tohto nedostatku vrátil vec súdu prvej inštancie. Po vrátení súdu prvej inštancie uložil súdu zistiť, či už prebehlo dedičské konanie a uznesením rozhodnúť, kto je prípadným nástupcom po žalovanej, keďže s dedičom, resp. s právnym nástupcom po žalovanej možno konať vo veci.

8. Následne súd prvej inštancie opätovne vec predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní po doplnení, že dedičské konanie po žalovanej bolo zastavené pre nemajetnosť poručiťky s tým, že usporiadateľom pohrebu bolo Mesto Košice. Súčasne pripojil príslušné dedičské rozhodnutie.

9. Z uznesenia Okresného súdu Košice I zo dňa 23.1.2012 č.k. 23D/405/2019-25, Dnot 140/2019 vyplýva, že v dedičskej veci po nebohej poručiťke - identickej žalovanej bolo rozhodnuté o zastavení dedičského konania, určení odmeny notárovi Mgr. Vojtechovi Kavečanskému a nariadení účtárni Okresného súdu Košice I poukázať sumu 29,64 € na účet notára v súvislosti s jemu priznanou odmenou a náhradou hotových výdavkov. Z odôvodnenia predmetného uznesenia vyplýva, že poručiťka nezanechala žiaden majetok, ani žiadny závet a ani listinu o vydedení, a že Mesto Košice bolo vykonávateľom sociálneho pohrebu poručiťky a uhradilo náklady pohrebu vo výške 316,15 €. Pretože poručiťka nezanechal žiaden majetok, súd konanie zastavil a v zmysle § 47 CMP rozhodol o odmene notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho účelne vynaložené hotové výdavky. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 5.3.2020.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že konanie trpí vadou, ktorá sa týka procesných podmienok, pre ktorý prípad odvolací súd na zistenú vadu konania prihliadne aj v prípade, keď nebola v odvolacích dôvodoch uplatnená (§ 380 ods. 2 CSP).

11. Podľa § 161 CSP ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

12. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 161 ods. 3 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

15. Podľa § 63 ods. 2 CSP, v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

16. Citované zákonné ustanovenie § 161 ods. 1 CSP ukladá súdu povinnosť v každom štádiu konania prihliadnuť na to, či sú splnené zákonom stanovené podmienky (procesné podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré musí skúmať súd aj bez návrhu po celý čas konania, patrí splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity, t.j. spôsobilosti byť stranou sporu. Uvedená spôsobilosť znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon strane priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká u fyzických osôb narodením (prípadne počatím, ak sa dieťa narodí živé) a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 OZ).

17. Odvolací súd zistil, že žalovaná zomrela dňa 18.9.2019, teda v čase pred vydaním napadnutého rozhodnutia zo dňa 25.10.2019. Súčasne odvolací súd zistil, že dedičské konanie po neb. žalovanej bolo zastavené pre nemajetnosť a že pohrebné náklady uhradilo Mesto Košice ako vykonávateľ sociálneho pohrebu poručiťky.

18. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie konal so žalovanou v čase, kedy už nemala spôsobilosť byť stranou sporu, súčasne vzhľadom na výsledok dedičského konania po neb. poručiťke možno konštatovať, že niet subjektu, s ktorým možno pokračovať po nebohej žalovanej v predmetnom konaní. V konaní tak nastal prípad nedostatku procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť.

19. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v súlade s § 389 ods. 1 písm. a/ CSP zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastavil (§ 391 ods. 1 v spojení s § 161 ods. 2 CSP).

20. Podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

21. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

22. V prejednávacom prípade nemožno hovoriť o procesnom zavinení žalobcu na zastavení konania a súčasne niet subjektu, ktorý by žalobcovi nahradil trovy tohto konania. Preto odvolací súd rozhodol, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).